

Censorformandskabet
Økonomi

12.februar 2007

Censorberetning 2006 for Økonomi

Møder

Censorformandskabet afholdt ordinært møde den 13.marts 2006. I maj 2006 – efter beskikkelse af et nyt censorkorps for 2006 – 2010 - afholdtes møder om status for censorinstitutionen i Århus og København. Herudover har der i København været møder om den nye karakterbekendtgørelse, hvortil hele censorkorpset har været inviteret.

Ny- og genbeskikkelse samt valg af censorformandskab

I censorberetningen for 2005 er der redegjort for bevægelserne i censorkorpset i forbindelse med ny- og genbeskikkelsen pr. 1.april 2006 for perioden frem til 31.marts 2010. I forbindelse med beskikkelsen tog Videnskabsministeriet forbehold for ændringer i censorinstitutionens opgaver, beskikkelsesperiode m.m.

Censorformandskabet, bestående af Hans Ejvind Hansen (formand), Lise Lyck, Erik Strøjer Madsen og Jens Vestergaard genvalgte. Som suppleanter genvalgte Alexander Schaumann og Kurt Pedersen, mens Bent Dalum og Jørgen Lindegaard nyvalgte.

Censorinstitutionens fremtid

Bl.a. på grundlag af drøftelser i det af regeringen nedsatte Globaliseringsudvalg har Videnskabsministeriet i 2006 arbejdet med lovændringer, der skulle følge op på de i året besluttede strukturændringer og fusioner ved universiteterne. Det drejer sig bl.a. om etablering af en akkrediteringsordning, om etablering af obligatoriske aftagerpaneler samt om omlægning af censorinstitutionen. Forslag til lov om en Akkrediteringsinstitution (og en ledsagende ændring af universitetsloven) blev fremsat den 15.december 2006, mens et mere grundlæggende forslag til lov om ændring af Universitetsloven blev fremsat den 31.januar 2007.

Forslaget til *Akkrediteringslov* sigter mod at etablere ”en kvalitetssikringsmodel efter internationale standarder. Der oprettes en akkrediteringsinstitution, som skal akkreditere alle videregående uddannelser. Akkreditering er en faglig vurdering af, om en uddannelse opfylder centralt fastsatte

[1]

kriterier for kvalitet og relevans.” Akkrediteringsinstitutionen erstatter efter forslaget den del af censorernes virksomhed, der vedrører overordnet (ekstern) kvalitetskontrol af uddannelserne.

I høringsudkastet til ændring af *Universitetsloven* forud for fremsættelsen den 31.januar var indbygget de ændringer til censorinstitutionen, som var forudset efter Globaliseringsrådets drøftelser, nemlig:

- censorernes opgaver vil i fremtiden koncentreres om sikring af de studerendes retssikkerhed og kvaliteten ved de enkelte, individuelle eksaminationer
- censorernes kvalitetssikring i øvrigt overtages af aftagerpaneler, der gøres obligatoriske ved de enkelte universiteter og uddannelser/uddannelsesområder. Universiteterne beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpanelerne.
- aftagerpaneler og dermed censorkorps er som udgangspunkt udpeget universitetsvis og er altså **ikke landsdækkende**, men der åbnes mulighed for, at universiteterne kan beslutte at etablere fælles aftagerpaneler og censorkorps.
- Der bliver pligt til censur – **intern eller ekstern** – ved mundtlige eksaminer
- Der bliver pligt til **ekstern** censur ved BA-projekter, specialer og masterprojekter

Herudover ville ministeren overveje at åbne mulighed for stikprøvevis ekstern censur.

Ved fremsættelsen af lovforslaget den 31.januar er omtalen af censorinstitutionen imidlertid taget ud

[2]

af loven. I de skriftlige bemærkninger hedder det således:

” *Aftagerpanelerne får alene en rådgivende funktion, og censorordningen udgår.* I forbindelse med høringen over udkastet til ændring af universitsloven har alle universiteter og andre høringsparter fundet det problematisk at afskaffe kravet om landsdækkende censorkorps og kravet om censorkorpsets uafhængighed af universiteterne. Censorordningen udgår af forslaget, og aftagerpanelerne får dermed alene en rådgivende funktion.

Der er imidlertid behov for en faglig og økonomisk analyse af den eksisterende censorordning, herunder dennes uafhængighed af universiteterne. Der igangsættes derfor et analysearbejde mellem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og repræsentanter fra universiteterne, censorformandskaberne og de studerende. Dette arbejde afsluttes i løbet af 2007. På dette grundlag drøftes med forligspartierne rammerne for en fremtidig censorordning.”

Censorformandskabet hilser denne disposition velkommen. Der henvises i denne forbindelse til censorberetningen for 2005, hvor grundlaget for afskaffelse eller omlægning af censorinstitutionen kritiseredes, og hvor der især sattes spørgsmålstegn ved censorernes uafhængighed og til

[3]

afskaffelse af de landsdækkende censorkorps.

Supplerende skal bemærkes, at det efter det fremsatte forslag om etablering af en akkrediteringsinstitution er blevet endnu klarere, at der ikke foreligger en tilstrækkeligt klar fælles opfattelse af arbejdsfordelingen mellem de mange forskellige organer, der varetager en rolle i forbindelse med kvalitetssikringen af uddannelserne: Videnskabsministeriet, Akkrediteringsråd og –sekretariat, universitetsledelse, dekaner, aftagerpaneler og censorer. Forhåbentlig kan også disse forhold komme på bordet i de drøftelser, som censorrepræsentanter forudses at deltage i resten af året. Tiden vil vise det.

Ud over forslag til lovændringer er der i 2006 udstedt to nye bekendtgørelser af særlig interesse for censorerne. Det gælder Eksamensbekendtgørelsen og Karakterbekendtgørelsen.

I henhold til *Eksamensbekendtgørelsen* fra marts 2006 afskaffes gruppeprøver med fælles karakterafgivelse. Der er fortsat mulighed for at aflevere gruppeopgaver uden individualisering. En individuel vurdering kan herefter finde sted på grundlag af en mundtlig prøve.

Med *Karakterbekendtgørelsen* fra august 2006 gennemføres en meget væsentlig omlægning af karaktergivning. **Karakterbekendtgørelsen træder i kraft ved universiteterne fra den 1. september 2007.** Der henvises til <http://www.econ.ku.dk/polit/karakterskala/Info.asp> og især til http://www.econ.ku.dk/polit/karakterskala/Samf-seminar_økonomi.pdf, som præsenteredes ved en møderække for censorer og for lærere tilknyttet KU i december 2007. I hvert fald sidstnævnte præsentation bør læses af alle censorer, inden karaktergivning efter de nye principper påbegyndes. En mere detaljeret gennemgang af den nye skala og principperne bag den er givet i et notat, udarbejdet af Torben K. Jensen, AarU på <http://www.econ.ku.dk/polit/karakterskala/Notat%20om%20implementering%20af%20ny%20karakterskala%20TKJ%20CLU.pdf>. Inden sommerferien skal der udarbejdes målbeskrivelser for de enkelte fag. Målbeskrivelserne skal fremgå af studieordningerne. Karakterer skal herefter afspejle graden af målopfyldelse. Karaktererne er absolutte, ikke relative.

Studierne opfordres til at overveje en koordinering af målbeskrivelserne for de væsentligste BA-fag samt i særdeleshed af målbeskrivelserne for BA-projekter. Dette skønnes af betydning for de studerendes frie bevægelighed mellem universiteterne fra BA- til kandidatgrad. Det vil være ønskeligt, om studierne inddrager relevante censorer i forbindelse med stillingtagen til målbeskrivelserne i de enkelte fag – såvel på BA- som på kandidatstudiet. Censorformandskabet forventer at blive inddraget i udarbejdelsen af målbeskrivelser for BA-projekter og specialer.

Censoranvendelsen i 2006 – 07

Som bekendt reduceredes størrelsen af censorkorpset i 2006 med ca. 20% til 176 censorer med henblik på at sikre en rimelig korrespondance mellem antallet af censorer og den faldende efterspørgsel efter censur ved flere universiteter. På trods heraf er det fortsat ikke muligt fuldt ud at

efterleve den nuværende censorbekendtgørelses bestemmelser om censoranvendelse.

I 2006 og vintereksamen 2006 – 07 er i alt anvendt 143 forskellige censorer. Dette forekommer ikke urimeligt, idet der for de fleste ikke anvendte censorer foreligger særlige begrundelser.

Men kun 46 censorer har været anvendt ved flere universiteter. Bekendtgørelsens krav er, at alle censorer skal have været anvendt mindst 1 gang ved 2 universiteter i løbet af en 2-års periode. Dette bliver vanskeligt at efterleve med de nuværende store forskelle mellem universiteterne, for så vidt angår eksamensform og anvendelse af ekstern censur.

Tværgående censur for BA-projekter

Der er i 2006 gennemført et forsøg med tværgående censur for BA-projekter. Ved årets start udvalgte 20 censorer, og universiteterne opfordredes til fortrinsvis at trække på disse ved BA-projekter i løbet af året. Ved årets udgang er de pågældende censorer blevet anmodet om at redegøre for deres erfaringer.

Kun 11 af de 20 censorer har rent faktisk haft BA-projekter i 2006, og heraf alene 5 ved flere universiteter. Dette forhold, og det, at der alene på KU og AalU anvendes mundtligt forsvar, bidrager til at vanskeliggøre konklusioner vedrørende sammenlignelighed og karakterniveau. Overordnet er censorernes tilbagemeldinger imidlertid positive, og de tyder ikke på systematiske forskelle i standard eller karakterniveau. Den tværgående censur vil blive gentaget i 2007. Det vil her blive tilstræbt, at der kun undtagelsesvis rettes henvendelse om censur af BA-projekter til personer uden for den særlige gruppe af 20 censorer.

Karaktersammenligninger

I tabellen på næste side er vist udviklingen i udvalgte karakterer for de 4 universiteter. Når den seneste 5-års periode betragtes, er den overvejende tendens, at karakterniveauet er nogenlunde stabilt. Der er dog visse forskelle mellem universiteterne, forskelle som imidlertid ikke er konstante over tid. En undtagelse herfra er specialer, hvor AarU systematisk ligger lavest, mens AalU i de seneste år har ligget højest. Jfr. ovenfor er 2006 sidste år, hvor vi har umiddelbart sammenlignelige tidsserier for karakterer efter 13-skalaen over en årrække.

	2002	2003	2004	2005	2006
BA-studiet (BA-graden)					
KU	7,92 (214 st.)	7,87 (137 st.)	8,23 (176 st.)	8,13 (169 st.)	8,35 (142 st.)
SDU	7,93 (26 st.)	7,93 (46 st.)	8,41 (22 st.)	8,19 (10 s.)	8,60 (16 st.)
AalU	8,7 (15 st.)	8,8 (13 st.)	8,68 (10 st.)	8,62 (31 st.)	8,81 (24 st.)
ÅrU	8,04 (92 st.)	7,98 (81 st.)	8,4 (56 st.)	8,3 (74 st.)	8,2 (74 st.)
BA-projekter					
KU	9,19 (191 st.)	9,30 (149 st.)	9,34 (206 st.)	8,95 (140 st.)	8,93 (172 st.)
SDU - med karakter - uden karakter	8,65 (25 st.) (1 st.)	8,28 (43 st.) (3 st.)	8,95 (21 st.) (1 st.)	8,30 (10 st.)	8,88 (16 st.)
AalU	9,1 (14st.)	8,4 (19 st.)	7,67 (15.st.)	9,19 (31 st.)	9,46 (24 st.)
ÅrU	8,80 (98 st.)	8,99 (95 st.)	9,0 (88 st.)	9,1 (72 st.)	8,9 (75 st.)
Kandidatstudiet					
KU	9,10 (161 st.)	8,89 (148 st.)	9,06 (147 st.)	8,96 (160 st.)	9,14 (174 st.)
SDU	8,77 (32 st.)	9,00 (40 st.)	8,92 (23 st.)	9,04 (30 st.)	8,91 (33 st.)

AalU	9,1 (13 st.)	8,7 (8 st.)	9,66 (6 st.)	9,52 (10 st.)	9,28 (11 st.)
ÅrU	8,59 (92 st.)	8,64 (60 st.)	8,7 (101 st.)	8,8 (92 st.)	8,6 (89 st.)
Specialer					
KU	9,71 (164 st.)	9,19 (152 st.)	9,44 (155 st.)	9,43 (153 st.)	9,69 (182 st.)
SDU	8,81 (32 st.)	9,50 (40 st.)	9,35 (23 st.)	9,30 (30 st.)	9,33 (33 st.)
AalU	9,9 (7 st.)	9,0 (8 st.)	9,67 (6 st.)	10,20 (10 st.)	9,82 (11 st.)
ÅrU	8,69 (97 st.)	8,95 (60 st.)	9,0 (101 st.)	9,0 (90 st.)	9,0 (86 st.)

[1]

Jfr. Videnskabsministerens skriftlige fremsættelse af lovforslaget L 111 (og L112).

[2]

http://www.ft.dk/?/Samling/20061/MENU/Lovforslag_vid.htm L140 Bilag

[3]

<http://www.econ.ku.dk/censor/Nyt%20for%20censorerne/Censorfællesberetning%202005.htm> p.1